Sygn. akt **OS 5/24**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Paweł Kutrzuba**

Sędziowie: **r.pr. Wojciech Boryc - sprawozdawca**
r.pr. Teresa Silmanowicz

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 k.p.k. (Dz. U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm.) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 499 z późn. zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Paweł Kutrzuba r.pr. Wojciech Boryc r.pr. Teresa Silmanowicz

Sygn. akt. OS 5/24

UZASADNIENIE

W dniu (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie - Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga p. (…) (dalej „Skarżący") z dnia (…)r. na postępowanie radcy prawnego (…) (dalej „Skarga").

Skarżąca w treści Skargi zarzuciła radcy prawnemu, że podczas publicznych posiedzień (…)w dniu (…)r oraz na posiedzeniu (…)w dniu (…)r. radca prawny wykonując obowiązki zawodowe 1) szykanował Skarżącą, bezzasadnie podważał jej dobre imię, poniżał przed radnymi (…)i opinią publiczną, zniesławiał, znieważał tworząc wokół osoby Skarżącej nagatywne skojarzenia; 2) bezzasadnie podważał kompetencje radcy prawnego, który reprezentował Skarżącą podczas procesu; 3) wykorzystywał autorytet radcy prawnego w publicznym prezentowaniu sprzecznych z prawem stanowisk i kreował sprzeczny z prawem stan, że prawomocny wyrok sądu pracy wydany w sprawie Skarżącej jest niewykonalny, że Skarżąca miała złego pełnomocnika i Rada (…) nie jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi a wypłata odszkodowania pracownikowi z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę nie jest kompetencją pracodawcy; 4) ośmieszał i ferował wyroki w sprawie hipotetycznych postępowań komorniczych; 5) wykorzystując zaufanie do zawodu radcy prawnego doprowadził w sposób celowy do podjęcia przez organ samorządu terytorialnego (…)w (…) sprzecznej z prawem uchwały wg której wykonanie prawomocnego wyroku sądu pracy zasądzającego odszkodowanie dla pracownika nie jest kompetencją (…) – kierownika jednostki w której zatrudniony był ten pracownik oraz publicznego forsowania tezy, że w przypadku wykonania przez jednostkę sektora finansów publicznych prawomocnego wyroku sądu pracy zasądzającego odszkodowanie z odsetami dojdzie do naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W Skardze Skarżąca wkazuje, że w dniu (…)r. podczas sesji (…)w (…) rozpatrywana była złożona przez Skarżącą skarga związana z naruszeniem prawa przez (…), w szczególności niewykonanie prawomocnego wyroku sądu pracy wydanego na korzyść Skarżącej. Rozpatrzenie skargi na sesji poprzedzone było posiedzeniem (…)w dniu (…)i (…)r. W trakcie komisji oraz publicznej sesji radca prawny (…)podważał dobre imię Skarżącej i poniżał przed radnymi i opinią publiczną, zniesławiał i znieważał. Radca prawny podważał

także kompetencje reprezentującego Skarżącą w procesie radcę prawnego. Skarżąca przytacza na dowód wypowiedzi radcy prawnego (…), które w jej ocenie były obraźliwe: „*gdyby powódka dobrze przygotowała się do sprawy to wystarczyło prawidłowo określić stronę pozwaną”; „skarżąca w skardze stworzy atmosferę jakoby wydarzyła się jej wielka krzywa, bo nie wypłacono jej tych pieniędzy. Skarżąca nie wnosiła o przywrócenie do pracy. Od początku sprawy poprzez I instancję do uprawomocnienia i zakończenia w II instancji była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Ponadto nie wyczerpała drogi przewidzianej w kodeksie postępowania cywilnego do dochodzenia swoich należności czyli zaprzestała działania na etapie wydania wyroku II instacji nie realizując tego wyroku w drodze postępowania egzekucyjnego. W mojej opinii do tej realizacji wyroku na drodze postępowania egzekucyjnego nie dochodzi, tylko jest próba poprzez* (…)*skierowania skargi, która dotyczy postępowania sądowego, więc jest poza komisją* (…)*”; „z prawnego punktu widzenia ja rozumiem taką skargę w sytuacji takiej kiedy byłoby przeprowadzone postępowanie egzekucyjne i skarga na to postanowienie komornika ewentualnie w sprawach sądowych, gdzie sąd zbadał czy faktycznie postanowienie komornika jest właściwe czy nie i wówczas miałoby to sens prawny. Natomiast w tej sytuacji nie wyczerpano tej drogi przewidzianej przez kpc. Nawet jeżeliby ta sprawa została wyczerpana i decyzja komornika była na korzyść skarżącej to komornik ściągnałby te pieniądze”; „Jako pozwany zostało wskazane* (…) *... gdyby profesjonalny pełnomocnik wnikliwie zbadał sprawę nie bazując na umowie o pracę doszedłby do innych wniosków jeśli mowa o wskazaniu podmiotu pozwanego. Do takich wniosków nie doszedł wskazał jedynie* (…)*”; „błąd popełnił powód w ten sposób oznaczając pozwanego ... Sąd być może gdyby Pani* (…) *nie była reprezentowana przez prefesjonalnego pełnomocnika być może by ją pouczył”; „wadliwa była zatem konstrukcja tego pozwu od samego poczatku ... W tego typu sprawach co będzie odpowiedzią na to, dlaczego powódka nie kieruje sprawy do sądu tylko tworzy jałowy spór, który nie prowadzi do realizacji jej wyroku odpowiedzią na to będzie fakt, że wniosek złożony do komornika w wyrokami tej treści postępowanie egzekucyjne zostałoby umorzone”; „i tu dochodzimy do meritum rozżalenia które wynika ze złego przeprowadzenia procesu pomimo posiadania profesjonalnego pełnomocnika”.*

Skarżąca zarzuca, że radca prawny przedstawia kuriozalne tezy i wmawia je (…), odmawia podania podstawy prawnej swoich twierdzeń, wypowiada twierdzenia niezgodne w prawem. W ocenie Skarżącej wypowiedzi radcy prawnego były niezgodne z prawem i nieetyczne. Skarżąca wskazała, że wypowiedzi radcy prawnego były szczególnie krzywdzące i niesprawiedliwe.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia (…)r. (doręczonym w dniu (…)r.) radca prawny ustosunkował się do treści Skargi. Radca prawny wyjaśnił, że Skarga jest oczywiście niezasadna. Radca prawny zaprzeczył zarzutom Skargi wskazując, że w sposób należyty i rzetelny wykonywał obowiązki zmierzające do ochrony interesów podmiotu, który reprezentował i w którym jest zatrudniony na stanowisku radcy prawnego. Radca prawny wskazał, że biorąc czynny udział w posiedzeniach wskazanych w Skardze, dochowywał oczekiwanej należytej uczciwości i staranności, świadcząc pomoc prawną postępował lojalnie i kierował się dobrem klienta w celu ochrony jego praw. Radca prawny wskazał, że żadna z jego wypowiedzi nie podważała dobrego imienia Skarżącej. Zarzuty mogą świadczyć o subiektywnych odczuciach Skarżącej. Radca prawny w swoich wypowiedziach stosował się do obowiązku zachowania umiaru i taktu oraz powściągliwości w okazywaniu jakiegokolwiek stosunku względem Skarżącej, z którą radca prawny zaznacza, że nie łączą go żadne osobiste relacje czy to pozytywne czy to negatywne. Zarzuty Skarżącej stanowią nadinterpretację słów radcy prawnego. Radca prawny wskazuje, że podczas wykonywania swoich obowiązków korzystał z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą, zaś Skarga sprowadza się do zainstniałego sporu prawnego, który nie dotyczy wyłącznie osoby Skarżącej. Radca prawny stwierdza, że swoje poglądy wyrażał w sposób powszechnie akceptowalny, pozbawiony personalnych odniesień, zawierających jakiekolwiek negatywne oceny uczestników postępowania.

W wydanym przez zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (…) postanowieniu z dnia (…)r., sygn. akt. RD-(…), zastępca Rzecznika postanowiła o odmowie wszczęcia dochodzenia. Za podstawę wydanego postanowienia wskazała art. 64 powołanej ustawy o radcach prawnych, oraz art. 11 ust. 1, art. 38 ust. 1 i art. 39 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, z uwagi jak to wskazała na brak popełnienia przewinienia dyscyplinarnego na podstawie art. 17 § 1 k.p.k.

W uzasadnieniu, zastępca Rzecznika przywołała treść art. 11 ust. 1 KERP, wykazując, że radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Natomiast zgodnie z art. 11 ust. 2 KERP naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Dbanie o godność zawodu jest jednym z podstawowych obowiązków każdego radcy prawnego. Wskazała także, że chodzi tu przede wszystkim o należyte i staranne, zgodne z zasadami etyki wykonywanie

wszelkich czynności związanych ze świadczeniem pomocy prawnej, ale także prawidłowe z punktu widzenia uznawanych standardów zachowania w działalności publicznej realizowanej przez radcę prawnego oraz nienaganną postawę w życiu prywatnym. Nie istnieje żaden katalog, tym bardziej katalog zamknięty, zachowań radcy prawnego, które zdaniem samorządu radców prawnych naruszają godność zawodu. W działalności publicznej, w której udział bierze radca prawny, za niedopuszczalne uznaje się np. przekraczające granice wolności słowa wypowiadanie się, w sposób obraźliwy i poniżający w oczach opinii publicznej; podawanie przez radcę prawnego publicznie nieprawdziwych informacji lub informacji wprowadzających w błąd. Zgodnie z art. 38 ust. 1 KERP radca prawny korzystając przy wykonywaniu zawodu z ustawowej wolności słowa i pisma obowiązany jest w swych wystąpieniach zachować umiar i takt. Natomiast zgodnie z art. 39 KERP radca prawny, wypowiadając się w swoich zawodowych wystąpieniach publicznie o sprawie prowadzonej przez niego lub innego radcę prawnego, nie może uchybiać godności zawodu. Obowiązany jest uwzględnić dobro i interesy klienta, zachować umiar, takt oraz zawodowy dystans wobec sprawy, a informacje o swojej działalności zawodowej ograniczyć do niezbędnej i rzeczowej potrzeby.

W dalszej treści uzasadnienia skarżonego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, zastępca Rzecznika wskazała, że w toku postępowania sprawdzającego zapoznała się z dokumentacją załączoną do Skargi i odpowiedzi na Skargę. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych nie dał także wiary zarzutom Skargi, bowiem treść załączonych do Skargi protokołów z obrad (…) z dnia (…)r. i z posiedzenia (…)z dnia (…)r. nie potwierdziła, aby radca prawny zachowywał się w sposób naruszający zasady etyki zawodowej. Zachowanie radcy prawnego nie odbiegało od norm wymaganych od radcy prawnego. Wypowiedzi radcy prawnego nie godziły w dobra osobiste Skarżącej i nie były personalnie nakierowane. Trudno też uznać, że porady radcy prawnego były udzielane z naruszeniem przepisów prawa. Ideą stosunku prawnego łączącego radcę prawnego i jego mocodawcy jest dbanie o interesy formalno-prawne mocodawcy. Wykonywanie tej powinności może być niejednokrotnie rozbieżne z jednostkowymi oczekiwaniami, w tym z oczekiwaniami Skarżącej.

Skutkiem tak przeprowadzonego zbadanych akt skargi jest decyzja o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (…).

Na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, odwołanie złożyła w dniu (…)r., skarżąca, które to pismo nosi datę prezentaty z dnia (…)r. W odwołaniu skarżąca jako podstawę wskazała treść art. 64 ust. 1 o radcach prawnych, oraz

art. 11 ust. 1, art. 27 pkt. 1 i 4, art. 38 ust. 1 i 39 KERP. W dalszej treści powołała się na konstytucyjne zasady dotyczące wykonywania zawodu zaufania publicznego, godności człowieka, ochrony życia prywatnego. Zarzuciła rażące naruszenie art. 17 § 1 pkt. 1 k.p.k. Ponadto skarżąca wskazała na przewlekłość postępowania prowadzonego przez zastępcę Rzecznika.

W dniu (…)r., odbyła się rozprawa Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, na której po udzieleniu głosu, skarżąca przywołała wszystkie okoliczności i fakty znane składowi orzekającemu, a zawarte w aktach sprawy. Po udzieleniu głosu skarżącej przez Sędziego Przewodniczącego, skarżąca powołała się na zapadłe orzeczenia Sądów i na poparcie tez tam zawartych złożyła Sądowi ich kopie.

Skarżąca podtrzymała swoje stanowisko prezentowane w skardze.

Rozpoznając odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

W ocenie Składu orzekającego rozstrzygnięcie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie radcy prawnego (…), jest przedwczesne. Sąd w niniejszym składzie nie rozstrzyga o zasadności zarzutów podnoszonych przez Skarżącą tak w skardze skierowanej do zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, jak również powtórzonych w odwołaniu. Sąd uznał bowiem, że nie można decydować o losach skargi w zakresie odmowy wszczęcia dochodzenia, bez zebrania i pełnej analizy niezbędnych dowodów w sprawie. W szczególności w ocenie składu orzekającego w niniejszej sprawie, orzeczenie o odmowie wszczęcia dochodzenia jest przedwczesna ze względu na regulacje zawarte w ustawie o pracownikach samorządowych oraz w kontekście zapadłych orzeczeń sądów powszechnych. Sąd Dyscyplinarny, uznał bowiem, że bez analizy przez zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przepisów ustawy o pracownikach samorządowych w kontekście ustalenia jaki podmiot jest pracodawcą dla pracownika samorządowego w kontekście zapadłych wyroków przedłożonych na rozprawie przez skarżącą i całokształtu wypowiedzi radcy prawnego (…), jest przedwczesne tym samym wadliwe rozstrzygnięcie zastępcy Rzecznika o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Po pierwsze, zgodnie z przywołaną ustawą z dnia 21 listopada 2008 r., o pracownikach samorządowych, (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 530, z późn. zm.) tj. z treścią art. 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 3 pracownicy samorządowi zatrudnieni są

na umowę o pracę w starostwach powiatowych. Zgodzić się należy w części ze stanowiskiem radcy prawnego (…), że (…), jako jednostka samorządu terytorialnego posiada osobowość prawną, jednakże nie może ujść uwadze treść art. 33 ustawy z 5 czerwca 1998 r., o samorządzie powiatowym (tekst jednolity w: Dz. U. z 2024 r. poz. 107) stanowiącego, że Zarząd wykonuje zadania powiatu przy pomocy starostwa powiatowego oraz jednostek organizacyjnych powiatu, w tym powiatowego urzędu pracy oraz art. 33b pkt 1 powołanej ustawy, zgodnie z którą powiatową administrację zespoloną stanowi „starostwo powiatowe". W tym kontekście trudno uznać wywody radcy prawnego (…)za zasadne, zwłaszcza gdy osoba zaufania publicznego, radca prawny sądy swe wypowiada w kontekście prawomocnego wyroku sądu powszechnego.

Po drugie, budzi poważne obawy zachowanie radcy prawnego (…)prezentowane na powołanej sesji (…) jak również w wyjaśnieniach przed komisją rady. Nie ulega wątpliwości, że powołane przez skarżącą orzeczenia sądów powszechnych posiadają walor prawomocności, a na ich podstawie Komornik Sądowy wykonał czynności egzekucyjne określone w nadanej klauzuli wykonalności. Nie może uchodzić uwadze zastępcy Rzecznika zasada określona w treści art. 366 ustawy z dnia Komornik Sądowy r., (tekst jednolity w: Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm., w dalszej treści zwanej k.p.c.). Zgodnie z jej treścią wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia (…). Zachowanie radcy prawnego w opinii składu orzekającego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego winno podlegać ocenie przez zastępcę Rzecznika przed podjęciem decyzji w sprawie odmowy wszczęcia dochodzenia, także w kontekście zasady prawomocności wyroku określonej w przywołanym art. 366 k.p.c.

Obie wątpliwości Sądu przywołane powyżej winny zostać przeanalizowane i dopiero po wyciągnięciu wniosków zastępca Rzecznika powinien podjąć decyzję o dalszych losach postępowania, w kontekście wszystkich zarzutów podniesionych przez skarżącą, branych przez pryzmat okoliczności wskazanych powyżej.

Odnosząc się natomiast do zarzutów dotyczących przewlekłości postępowania prowadzonego przez zastępcę Rzecznika, stwierdzić należy, że zarzuty te nie potwierdziły się. Analiza akt postępowania, zasady prowadzenia postępowania, kwestie terminów jakich zastępca Rzecznika obowiązany jest przestrzegać zwłaszcza w zakresie doręczeń, terminów wypowiedzi uczestników, nie dają podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania.

Mając powyższe na względzie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 426 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 499) postanowienie jest ostateczne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Przewodniczący: Członkowie:

……	……	……
r.pr. Paweł Kutrzuba	r.pr. Wojciech Boryc	r.pr. Teresa Silmanowicz